

การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี ระดับอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

A STUDY ON THE LEARNING STYLE OF ACCOUNTING LEARNERS IN VOCATIONAL EDUCATION LEVEL, PHITSANULOK PROVINCE

สุพร โชควันชัย¹ นิติวดี ทับทิมศรี² ธนภรณ์ โชคศิริวัชร³
และไอลดา คองราชกร⁴

Suporn Chokwanchai¹ Nitiwadee Tamtimsree² Thanaporn Choksiriwathchara³
and Ilada Krongrach⁴

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ 12 ตุลาคม 2567 แก้ไขบทความ 31 ตุลาคม 2567 ตอรับบทความ 11 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชีระดับอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยที่ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชีในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบหนึ่งที่คุณเรียนมักจะพึ่งพาผู้อื่นเป็นหลักในการเรียนรู้ เช่น ครูผู้สอน เพื่อน หรือแหล่งข้อมูลภายนอกอื่นๆ ซึ่งผู้เรียนลักษณะนี้มักจะมีเชื่อมั่นในความรู้และประสบการณ์ของผู้อื่นมากกว่าตนเอง ชอบฟังคำอธิบาย คำแนะนำจากผู้อื่นอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา ไม่ชอบความคลุมเครือ และมักจะรอคอยคำแนะนำหรือคำตอบจากผู้อื่นเพื่อยืนยันคำตอบจากผู้อื่นว่าสิ่งที่ตนเองเข้าใจนั้นถูกต้องและสร้างความมั่นใจให้ตนเองและผู้เรียนลักษณะนี้มักมีความวิตกกังวลความผิดพลาด จึงมักจะระมัดระวังในการตัดสินใจ ชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพราะทำให้รู้สึกมั่นใจเมื่อได้รับการสนับสนุน

^{1 2} สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก

³ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพัฒนการบึงพระพิษณุโลก

⁴ หมวดบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก

^{1 2} Accounting Department, Phitsanulok Vocational College

³ Accounting Department, Bungphra Commercial College, Phitsanulok

⁴ Business Administration Division, Phitsanulok Technical College

Corresponding Author, E-mail: spnarm.chokwanchai@gmail.com

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนรู้ ผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี ระดับอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

Abstract

The objective of this research was to explore the learning styles of accounting students in vocational education in Phitsanulok province. This qualitative study employed in-depth interviews with 30 second-year students pursuing a Higher Vocational Certificate (HVC) in Accounting. The findings revealed that most of the participants exhibited a dependent learning style, where students mainly rely on others for learning, such as teachers, peers, or external information sources. These students tend to trust the knowledge and experiences of others more than their own. They prefer clear and straightforward explanations and guidance, disliking ambiguity. Often, they wait for advice or confirmation from others to ensure their understanding is correct, which helps them build self-confidence. Students with this learning style also tend to be anxious about making mistakes, leading them to be cautious in decision-making. They prefer working collaboratively with others, as receiving support enhances their confidence.

Keywords : Learning Styles, Accounting Students, Phitsanulok Vocational Education

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนวิชาการบัญชียุคใหม่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการบัญชีเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการดำเนินธุรกิจและการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนวิชาการบัญชีให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องมุ่งเน้นทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในอนาคต ขณะที่สมรรถนะที่จำเป็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความรู้ความสามารถรอบด้าน รวมถึงทักษะการปฏิบัติจริง ทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น [1] ซึ่งการทำความเข้าใจลักษณะและพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น การเรียนการสอนไม่อาจจะประสบความสำเร็จได้

หากวิธีการสอนที่ครูผู้สอนเลือกใช้ขาดความเหมาะสมกับผู้เรียน [2] ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนจะนำไปสู่การพัฒนา เพื่อปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น ซึ่งหากครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้น ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น [3] รวมทั้งผู้เรียนเกิดความสนใจและมั่นใจที่จะเรียนรู้ตามที่ผู้เรียนอยากที่จะมีส่วนร่วมในการเรียนซึ่งจะนำไปสู่ความคิดรวบยอดหรือบทสรุปทางความคิดของผู้เรียนและนำไปใช้กับการทำงานต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชีในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Styles) ของ [4] ซึ่งเป็นทฤษฎีที่แบ่งรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนออกเป็น 6 รูปแบบ โดยแต่ละรูปแบบสะท้อนพฤติกรรมและความชอบในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล การทำความเข้าใจทฤษฎีนี้สามารถช่วยให้ครูปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้จัดแบ่งรูปแบบ ดังนี้

1. แบบอิสระ (Independent Style)

ผู้เรียนที่มีลักษณะนี้มักจะมีภาวะกระตือรือร้นในการค้นคว้า ชอบทำงานคนเดียว มีความคิดเป็นของตนเองและมักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเปิดใจ การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งที่พวกเขาชื่นชอบ ครูควรมอบหมายงานที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าด้วยตนเอง และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา เช่นเดียวกับ [5] พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกและค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์และการคิดเชิงวิพากษ์ ซึ่งสนับสนุนแนวคิดการเรียนรู้แบบอิสระ นอกจากนี้งานของ [6] ได้แสดงให้เห็นว่าการมอบหมายงานอิสระในกลุ่มผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant Style)

ผู้เรียนกลุ่มนี้มักไม่กระตือรือร้นในการเรียน พยายามหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน และมักจะเห็นว่าเรียนเพื่อให้จบเท่านั้น ครูควรสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย และช่วยให้ผู้เรียนมีความกล้าที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน เช่นเดียวกับ งานวิจัยของ [7] พบว่าผู้เรียนที่มีลักษณะหลีกเลี่ยงสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้เมื่อครูสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่อบอุ่นและลดความกดดัน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจและมีแรงจูงใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น และงานวิจัยของ Martinez (2024) ได้กล่าวว่าการให้คำแนะนำที่ชัดเจนและการสร้างแรงจูงใจในรูปแบบของการให้รางวัลเล็กๆ น้อยๆ สามารถช่วยให้ผู้เรียนที่มีแนวโน้มหลีกเลี่ยงการเรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้มากขึ้น

3. แบบร่วมมือ (Collaborative Style)

ผู้เรียนที่มีลักษณะร่วมมือชอบการทำงานกลุ่มและการแบ่งปันความคิดเห็น พวกเขามักเรียนรู้ได้ดีจากการทำงานร่วมกัน ครูจึงควรจัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้ ผู้เรียนที่ชอบทำงานเป็นกลุ่ม งานวิจัยจาก [8] แสดงให้เห็นว่าการใช้วิธีการทำงานร่วมกันในกลุ่มช่วยเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะการแก้ปัญหา นอกจากนี้ การศึกษาของ [9] ยังพบว่าการใช้การอภิปรายกลุ่มช่วยให้ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ส่งผลให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกมากขึ้น

4. แบบพึ่งพา (Dependent Style)

ผู้เรียนกลุ่มนี้มักพึ่งพาครูหรือเพื่อนร่วมชั้นในการเรียนรู้ ขาดความมั่นใจในการตัดสินใจด้วยตนเอง ครูควรตั้งคำถามที่ท้าทายและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดและตัดสินใจด้วยตนเอง รวมถึงฝึกทักษะการค้นคว้าหาข้อมูล ผู้เรียนที่มีลักษณะพึ่งพาผู้อื่น งานวิจัยจาก [10] พบว่า ผู้เรียนที่ขาดความมั่นใจในการตัดสินใจสามารถพัฒนาความสามารถนี้ได้หากครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และให้โอกาสในการตัดสินใจด้วยตนเอง และงานวิจัย [1] แสดงให้เห็นว่าการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ช่วยเพิ่มความมั่นใจและลดการพึ่งพาผู้อื่น

5. แบบแข่งขัน (Competitive Style)

ผู้เรียนที่ชอบการแข่งขันมักมองการเรียนเป็นสนามแข่งขัน และพยายามเป็นที่หนึ่ง ครูควรจัดกิจกรรมที่มีการแข่งขันเล็กๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง แต่ควรเน้นการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ไม่ใช่เพียงแค่การเอาชนะผู้อื่น เช่นเดียวกับงานวิจัยโดย [8] แสดงให้

เห็นว่า การจัดกิจกรรมการแข่งขันสามารถเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ นอกจากนี้ งานวิจัยของ [12] พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมชั้นผ่านการทำกิจกรรมแข่งขันมีแนวโน้มที่จะมุ่งมั่นพัฒนาตนเองในระยะยาว

6. แบบมีส่วนร่วม (Participant Style)

ผู้เรียนที่มีลักษณะนี้จะมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน ชอบมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบที่ชัดเจน ครูควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งเชื่อมโยงเนื้อหาที่เรียนกับสถานการณ์จริง ซึ่งผู้เรียนที่ชอบมีส่วนร่วมในชั้นเรียน งานวิจัย [13] พบว่า ผู้เรียนที่มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมชั้นเรียนจะสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดีกว่า และการเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมมากขึ้น [14]

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและแบ่งประเด็นการศึกษาไว้ ดังนี้

1. แรงจูงใจในการเลือกเรียนในสาขาวิชาการบัญชี

จากการศึกษาของ [15] ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาบัญชี ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาบัญชีที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต และต้องการมีโอกาสเติบโตในสายงานที่เกี่ยวข้อง มองเห็นโอกาสในการทำงานที่หลากหลาย ทั้งการประกอบอาชีพอิสระ เช่น การเปิดสำนักงานบัญชี หรือการทำงานในองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

งานวิจัยของ [16] ได้ทำการศึกษา เจตคติและปัจจัยที่มีผลความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาการบัญชี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก พบว่า นักเรียนมีความสนใจที่จะเรียนสาขาบัญชีเนื่องจากมองเห็นโอกาสในการประกอบอาชีพที่หลากหลายเช่นกัน ทั้งการทำงานในองค์กรขนาดใหญ่ การประกอบอาชีพอิสระ หรือการเริ่มธุรกิจส่วนตัว โดยมีปัจจัยสำคัญคือความต้องการบุคลากรด้านบัญชีในตลาดแรงงานที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ผู้เรียนมีแรงจูงใจหลักในการเลือกเรียนสาขาบัญชี คือ โอกาสในการประกอบอาชีพที่หลากหลายและมีรายได้ที่ดี ผู้เรียนให้ความสำคัญกับความมั่นคงในอาชีพและการเติบโตในสายงาน โดยมองเห็นว่าการเรียนบัญชีเป็นการเปิดประตูสู่นาคตที่สดใส

2. รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากการศึกษา พบว่ารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามีปัจจัยหลายอย่างส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม และเป้าหมายในการศึกษา ดังนี้

Poorananon (2012) [17] ได้ทำการศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีแนวโน้มที่จะพึ่งพาผู้อื่นในการเรียนรู้ เช่น รุ่นพี่ ครูผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะทาง เนื่องจากวิชาชีพพยาบาลมีความซับซ้อนและต้องใช้ทักษะที่หลากหลาย ทำให้นักศึกษาต้องการคำแนะนำและการสนับสนุนจากผู้ที่ประสบการณ

Tantajamroon และ Saelee (2014) [18] ได้ทำการศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ พบว่า นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมีรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาสูง เนื่องจากอิทธิพลของวัฒนธรรมไทยที่เน้นการให้ความเคารพผู้ใหญ่และการพึ่งพาครอบครัว ทำให้นักศึกษามีแนวโน้มที่จะขอคำแนะนำจากผู้อื่น

Anakkhakul, Wongsothon, Chensuwimon และ Person (2016) [19] ทำการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับครูผู้สอนและต้องการคำแนะนำอย่างละเอียดชัดเจน นักศึกษาในสาขาบัญชีมุ่งเน้นการประกอบอาชีพมากกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากนักศึกษาต้องการความมั่นใจในการทำงาน และเห็นว่าการเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือเพื่อไปสู่เป้าหมายในการทำงาน

Petseemuang (2022) [20] ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพลศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาสูงเนื่องจากนักศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางด้านกีฬา และต้องการความช่วยเหลือจากเพื่อนในการฝึกซ้อมและแข่งขัน

สรุปได้ดังนี้ ผู้เรียนโดยเฉพาะสาขาที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะทาง เช่น พยาบาลศาสตร์ และสาขาที่เน้นการปฏิบัติ เช่น บัญชี มักมีแนวโน้มที่จะพึ่งพาครูผู้สอน หรือเพื่อนร่วมชั้นใน

การเรียนรู้ เนื่องจากต้องการคำแนะนำและการสนับสนุนในการทำความเข้าใจเนื้อหาที่ซับซ้อน นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลของวัฒนธรรมและสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องของการอบรมเลี้ยงดูและความคาดหวังของสังคม เช่น ในสังคมไทยที่ให้ความสำคัญกับครู อาจารย์ และผู้ใหญ่ ทำให้นักเรียนมักจะทำให้ความเคารพและฟังพาคครูผู้สอน มุ่งเน้นการประกอบอาชีพ อาจจะทำให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานมากกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี

Supina, Riaphaisong และ Wongkalasin (2020) [21] ได้ศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชี : กรณีศึกษา นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า นักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลควรมีทักษะที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ ทักษะส่วนบุคคล ทักษะการสื่อสาร และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้น นักบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาทักษะที่หลากหลายเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความผิดพลาดในการทำงาน

Kittiwutikrai และ Chaisawaneeyakorn (2017) [22] ศึกษา คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีในความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร พบว่า นักบัญชียุคใหม่ควรมีทักษะที่หลากหลาย เช่น ทักษะทางคณิตศาสตร์ สถิติ เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะส่วนบุคคล นักบัญชีต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไปได้ และต้องมีทักษะที่หลากหลายเพื่อรองรับความท้าทายในสถานการณ์ปัจจุบัน

Khankaeo (2014) [23] ศึกษา ความคาดหวังของผู้ประกอบการในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี พบว่า ผู้ประกอบการในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ คาดหวังให้นักบัญชีมีความละเอียดรอบคอบ แม่นยำ รับผิดชอบ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ต้องมีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการ

จากงานวิจัย สังเกตได้ว่าทักษะที่สำคัญสำหรับนักบัญชีในปัจจุบันนั้นไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ความรู้ทางด้านบัญชีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงทักษะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มของตลาดแรงงานที่ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถรอบด้าน

4. บทบาทของครูผู้สอนต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

Wiwattanankun (2015) [24] ได้ทำการศึกษา คุณลักษณะ บทบาทและรูปแบบ การสื่อสารของผู้สอนในมหาวิทยาลัย ที่ถูกคาดหวังในบริบทการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมใน สังกศไทย พบว่า ครูผู้สอนในยุคปัจจุบันควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย เป็นที่ปรึกษาที่ดีให้กับผู้เรียน สามารถใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

Kanjanakaron และ Panyo (2018) [25] ได้ศึกษาความสำเร็จของนักเรียนและ ความคาดหวังของนักเรียนและผู้ปกครองต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย เขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ผู้เรียนมีความคาดหวังต่อครูผู้สอน โดยเนื้อหาที่สอนมีความเหมาะสม ต้องตรงตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เนื่องจาก ต้องการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนที่ดีควรเป็นทั้งผู้ถ่ายทอดความรู้ ผู้ให้คำปรึกษา และผู้ที่สามารถ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ เนื้อหาที่สอนควรมี ความน่าสนใจและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และ สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชีระดับอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ที่มี สถานะกำลังศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 919 คน [26] กลุ่ม ตัวอย่าง คือผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชีระดับอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลกมีสถานะกำลังศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยวิธีการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นวิธีที่คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณลักษณะเฉพาะและสามารถให้ข้อมูลเชิงลึก ตามวัตถุประสงค์การศึกษาได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพและตรงกับเป้าหมาย การวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่เลือกต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เพียงพอในการอธิบายรูปแบบ การเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีในระดับอาชีวศึกษาได้อย่างครอบคลุม [27] กลุ่ม ตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา การบัญชี จาก 3 สถานศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก โดยแบ่งเป็นสถานศึกษาละ 10 คน จำนวน 30 คน การวิจัยเชิงคุณภาพนี้เน้นความเข้าใจในเชิงลึกและละเอียดถึงปรากฏการณ์ที่ศึกษา

โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข้อมูลมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำความเข้าใจในประเด็นที่ซับซ้อนและสภาพแวดล้อมเฉพาะเจาะจง ดังที่ [27] กล่าวไว้ว่า การวิจัยเชิงคุณภาพไม่จำเป็นต้องมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก แต่กลุ่มตัวอย่างต้องสามารถให้ข้อมูลที่มีคุณค่าและตอบโจทย์การวิจัยได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ Creswell (2013) [28] กล่าวว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพขึ้นอยู่กับลักษณะของการวิจัยและวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปในการสัมภาษณ์เชิงลึก อาจใช้กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 5 ถึง 25 คน ขึ้นอยู่กับความต้องการข้อมูลเชิงลึก ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยแต่ให้ข้อมูลที่มีคุณภาพก็เพียงพอแล้ว เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเน้นการตีความและสร้างความเข้าใจในประเด็นที่ศึกษาอย่างละเอียด และ Guest, Bunce และ Johnson (2006) [29] พบว่า การวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวนกลุ่มตัวอย่างเพียง 12 คน มักเพียงพอที่จะถึงจุดอิ่มตัว (data saturation) ซึ่งเป็นจุดที่ข้อมูลใหม่ไม่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างหรือเพิ่มเติมแนวคิดใหม่ ทั้งนี้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความซับซ้อนของการวิจัยและการตอบสนองของผู้ให้ข้อมูล การเลือกกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้คำนึงถึงคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องกำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวส. ปีที่ 2 ซึ่งอยู่ในช่วงท้ายของการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และมีประสบการณ์ด้านบัญชีเพียงพอที่จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

2. กลุ่มตัวอย่างต้องมีผลการเรียนสูงสุดในสถานศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ให้ข้อมูลมีความรู้และประสบการณ์อย่างลึกซึ้ง สามารถให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ได้

การเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก 3 สถานศึกษาช่วยให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสะท้อนถึงมุมมองและประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สถานศึกษาต่างกันอาจมีแนวทางการสอนและสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่แตกต่าง ซึ่งส่งผลต่อรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดต้องแสดงความยินดีในการเข้าร่วมการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และมีความพร้อมที่จะให้ข้อมูลตลอดการศึกษาโดยไม่ถอนตัว การวิจัยยังปฏิบัติตามหลักจริยธรรมอย่างเคร่งครัด โดยให้ความสำคัญกับการรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล [28]

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย

มากที่สุด โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชีระดับ
อาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โดยมีคำถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้เรียน

รหัสผู้ให้ข้อมูล (ตัวอย่าง ระบุตัวเลข ก001)

คือ สถานศึกษา ก ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 001

ส่วนที่ 2 คำถามในการสัมภาษณ์

1. อยากให้ผู้เรียนเล่าถึงเหตุผลที่มาเรียนในสาขาวิชาการบัญชี
2. รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนในสาขาวิชาการบัญชีเป็นอย่างไร
3. ทักษะที่จำเป็นที่จะทำให้ผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชีประสบความสำเร็จมีอะไรบ้าง
4. ผู้เรียนมีความคาดหวังในการเรียนและมีอุปสรรคในการเรียนหรือไม่ อย่างไร

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการออกแบบคำถามสัมภาษณ์เบื้องต้นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์
ของการวิจัย จากนั้นส่งแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง คือผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย
เชิงคุณภาพ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
ผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้จะตรวจสอบ
คำถามสัมภาษณ์ว่ามีความครบถ้วน ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์ และสามารถดึงข้อมูลเชิง
ลึกตามที่ต้องการ

นอกจากนั้นใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data triangulation) คือ การ
รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเดียวกัน เช่น การสอบถามจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน โดยจากบุคคล
3 คน นำข้อมูล 3 แหล่งมาพิจารณาว่ามีความสอดคล้องตรงกันมากเพียงใด ทั้งนี้นอกจากการ
รวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกันแล้วยังรวมถึงการรวบรวมข้อมูลในช่วงเวลาและสถานที่ที่แตกต่าง
กันด้วย และทำการตรวจสอบโดยเพื่อนนักวิจัย (Peer debriefing) มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ตรวจสอบและนำคำปรึกษาที่ได้รับมาปรับประยุกต์ ทำให้ข้อค้นพบหรือผลการวิจัยมีความ
ถูกต้องและเชื่อถือได้มากที่สุด ซึ่งในที่นี้สำหรับการวิจัยในเรื่องนี้ ตรวจสอบโดยผู้วิจัยที่มี
ความรู้ความสามารถในแต่ละด้านอย่างแท้จริง เพื่อให้มั่นใจว่าผลการวิเคราะห์มีความ
น่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้ใช้ การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งมี 2
ลักษณะคือ 1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล ทำการเปรียบเทียบข้อมูลจากแหล่งต่างๆ
(เช่น สถานที่ที่ที่แตกต่างกัน) เพื่อดูว่าสอดคล้องกันหรือไม่ 2) การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าโดย

การทบทวนข้อมูล ดำเนินการทบทวนตรวจสอบข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลอีกครั้ง เพื่อยืนยันความถูกต้องของผลการวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน ซึ่งทางผู้วิจัยได้มีการดำเนินงานในการสัมภาษณ์คือ ผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชีระดับอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก มีสถานะกำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้ กระบวนการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นวิธีการที่นิยมใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อค้นหาแนวคิดหลักหรือแก่นสาระ โดยมีขั้นตอน ดังนี้ (1) เตรียมข้อมูล โดยการถอดเทปสัมภาษณ์ จัดเก็บข้อมูลและอ่านซ้ำหลายครั้งเพื่อทำความเข้าใจ (2) กำหนดรหัสให้กับส่วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน (3) หาแก่นสาระและเชื่อมโยง จัดกลุ่มรหัสที่เกี่ยวข้องกันเป็นแก่นสาระที่ใหญ่ขึ้น (4) ตรวจสอบแก่นสาระ เป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของแก่นสาระที่ได้ (5) กำหนดชื่อแก่นสาระ คือ ตั้งชื่อให้แก่นสาระแต่ละอันอย่างชัดเจน (6) รายงานผล โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบที่เป็นระบบ โดยจัดกลุ่มตามแก่นสาระ [30]

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับผู้เรียน จำนวน 30 คน ผลการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) แสดงดังต่อไปนี้

Theme 1. เหตุผลในการเลือกเรียนสาขาวิชาการบัญชี

ผู้เรียนมีเหตุผลในการเรียนในสาขาวิชาการบัญชี ดังนี้ เมื่อจบการศึกษาแล้วจะมีความมั่นคงในอาชีพ เนื่องจากมีความต้องการของตลาดแรงงานสูง ซึ่งธุรกิจทุกประเภทต้องการนักบัญชีเพื่อบริหารจัดการด้านการเงิน ดังนั้นโอกาสในการทำงานจึงมีค่อนข้างมาก และมีรายได้ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เพิ่มขึ้น ดังตัวอย่างเช่น ผู้ให้การสัมภาษณ์ ก001 กล่าวว่า “...ธุรกิจทุกประเภทต้องการนักบัญชี เพราะเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน โอกาสในการหางานจึงมีเยอะมากค่ะ และที่

สำคัญรายได้ก็ดีด้วย..." และผู้ให้การสัมภาษณ์ ข002 กล่าวว่า "...ผมคิดว่าถ้าจบการบัญชี จะหางานได้ง่ายและมีความมั่นคงในอาชีพ เพราะตลาดต้องการนักบัญชีตลอด..."

Theme 2. รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี ระดับอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบฟังพา เป็นรูปแบบการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ผู้เรียนมักจะฟังผู้อื่นเป็นหลักในการเรียนรู้ เช่น ครูผู้สอน เพื่อนหรือแหล่งข้อมูลภายนอกอื่นๆ ซึ่งผู้เรียนลักษณะนี้มักจะมีเชื่อมั่นในความรู้และประสบการณ์ของผู้อื่นมากกว่าตนเอง ชอบฟังคำอธิบาย คำแนะนำจากผู้อื่นอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา ไม่ชอบความคลุมเครือ และมักจะรอคอยคำแนะนำหรือคำตอบจากผู้อื่น เพื่อยืนยันคำตอบจากผู้อื่นว่าสิ่งที่ตนเองเข้าใจนั้นถูกต้อง เป็นการสร้างความมั่นใจและผู้เรียนลักษณะนี้มักมีความวิตกกังวลความผิดพลาด จึงมักจะระมัดระวังในการตัดสินใจ ชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพราะทำให้รู้สึกมั่นใจเมื่อได้รับการสนับสนุน ดังตัวอย่างเช่น ผู้ให้การสัมภาษณ์ ก006 กล่าวว่า "...ส่วนตัวแล้วชอบให้ครูอธิบายละเอียดๆ ค่ะ ถ้าให้ทำเองคนเดียวจะไม่มั่นใจ ต้องมีคนบอกหรืออธิบายให้ฟังก่อน..." และ ผู้ให้การสัมภาษณ์ ค003 กล่าวว่า "...เวลามีข้อสงสัย ผมจะถามเพื่อนหรือครูทันที เพราะไม่ค่อยมั่นใจในความเข้าใจของตัวเอง..."

Theme 3. ทักษะที่จำเป็นต่อผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี

ทักษะที่จำเป็นต่อผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีมุมมองว่า ก่อนที่จะเลือกเรียนในสาขาวิชาการบัญชีต้องมีความรู้พื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์เนื่องจากการคำนวณ แต่เมื่อเข้ามาศึกษากลับพบว่า การเรียนในสาขาวิชาการบัญชีไม่ใช่แค่การเรียนรู้ตัวเลขและสูตรคำนวณเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องอาศัยทักษะที่หลากหลาย สิ่งสำคัญ คือ การมีความละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีความสามารถวิเคราะห์ปัญหาและวิเคราะห์งานได้อย่างมีระบบ ซึ่งทักษะที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้ 1) ทักษะทางด้านวิชาการ คือ มีความเข้าใจหลักการบัญชี เช่น การบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงิน การวิเคราะห์งบการเงิน เป็นต้น 2) ทักษะด้านเทคโนโลยี คือ ต้องมีความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ 3) ทักษะส่วนบุคคล มีความสามารถในการสื่อสารทั้งเป็นลายลักษณ์อักษรและการพูดได้อย่างชัดเจน เพื่อนำเสนอข้อมูลทางการเงินให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและหาทางแก้ไขได้อย่าง

รวดเร็ว มีความรับผิดชอบสูงในการทำงาน เนื่องจากงานบัญชีมีความละเอียดอ่อนและมีความสำคัญต่อองค์กร ต้องมีความรอบคอบในการทำงาน เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เนื่องจากเทคโนโลยีและกฎหมายทางบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังตัวอย่างเช่น ผู้ให้การสัมภาษณ์ ข004 กล่าวว่า “...เบื้องต้นต้องชอบคณิตศาสตร์ในด้านการคำนวณหรือคณิตศาสตร์ประยุกต์ค่ะ พอเรียนไปแล้ว สิ่งสำคัญคือการเข้าใจหลักการบัญชี คือ การมีความรู้เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีและการทำงานการเงินให้ถูกต้อง...” ผู้ให้การสัมภาษณ์ ก005 กล่าวว่า “...มีทักษะด้านเลขแต่บัญชีก็ไม่ได้ยาก เพราะมีการใช้เครื่องคิดเลขแต่ต้องมีความรู้ทางด้านบัญชีและหลักการต่างๆ ผู้ให้การสัมภาษณ์ ค009 กล่าวว่า “...งานบัญชีต้องมีทักษะตัวเลขค่ะ ถึงจะไม่ได้ใช้คณิตขั้นสูงแต่ก็ต้องมีการคำนวณ บวกลบคูณหาร ยังไงก็ต้องมีการคำนวณ ถ้าตอนเรียนจะใช้เครื่องคิดเลขทำงานอาจจะใช้โปรแกรม แต่จะใช้เป็นเราก็คงต้องรู้จักกระบวนการต่างๆ ทางด้านบัญชีก่อนค่ะ...” ผู้ให้การสัมภาษณ์ ค006 กล่าวว่า “...โปรแกรมบัญชีที่ใช้กันในงานจริง เช่น โปรแกรม Express หรือ โปรแกรม Excel เราต้องมีความรู้ วิธีใช้อย่างถูกต้อง เพื่อให้การทำงานมีความถูกต้องซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากๆ ค่ะ...” และผู้ให้การสัมภาษณ์ ค008 “...การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นสิ่งสำคัญมากค่ะ โดยเฉพาะเมื่อต้องมีการประสานงานต่างๆ ต้องส่งต่อข้อมูลบัญชีให้ทีมงานหรือหัวหน้า...”

Theme 4. ความคาดหวังในการจัดการเรียนการสอน

ผู้เรียนในสาขาวิชาการบัญชี มีความคาดหวังที่หลากหลายต่อการจัดการเรียนการสอน แต่มีเป้าหมายคือเพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ซึ่ง ผู้เรียนต้องการเรียนรู้หลักการบัญชีที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน เช่น IFRS, TFRS เป็นต้น จึงต้องการครูผู้สอนที่มีความรู้ สามารถสื่อสารความรู้ทางบัญชีให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างชัดเจน โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและนำตัวอย่างจากสถานการณ์จริงมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในอนาคต ต้องการเรียนรู้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการทำงานบัญชีและระบบบัญชีออนไลน์ต่างๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง ดังตัวอย่างเช่น ผู้ให้การสัมภาษณ์ ก005 กล่าวว่า “...อยากให้ครูเอาสถานการณ์จริงมาสอนค่ะ เพราะจะช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้นและรู้ว่าต้องทำยังไงเมื่อทำงานจริงๆ...” ผู้ให้การสัมภาษณ์ ข001 กล่าวว่า “...หนูอยากเรียนรู้โปรแกรมที่ใช้จริงในงานบัญชี เพื่อที่จะพร้อมใช้งานในที่ทำงานทันที...” และ ผู้ให้การสัมภาษณ์ ค002 กล่าวว่า “...หนูอยากให้อาจารย์ใช้ภาษาที่ง่ายๆ ไม่ซับซ้อน มันทำให้หนูจดจำและเข้าใจเนื้อหาที่เรียน

ได้มากขึ้น...” ดังนั้น ครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองให้ทันกับเทคโนโลยี อย่างไรก็ตามอุปสรรคในการเรียนของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี พบว่า การเรียนบัญชีมักจะมีความยากและต้องใช้ความแม่นยำในการคำนวณ หลักการบัญชีบางอย่างอาจมีความซับซ้อนและต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ มีการบ้านจำนวนมาก ซึ่งต้องใช้เวลาและความพยายามในการทำความเข้าใจ รวมทั้งมาตรฐานการบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้และการเรียนรู้โปรแกรมบัญชีต่างๆ อาจเป็นเรื่องที่ทำทนายสำหรับผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยี ดังตัวอย่างเช่น ผู้ให้การสัมภาษณ์ ข009 กล่าวว่า “...การเรียนบัญชีไม่ง่ายเลยอะ มีการบ้านเยอะ ต้องใช้เวลาเยอะมากกว่าจะเข้าใจ...” ผู้ให้การสัมภาษณ์ ค002 กล่าวว่า “...มาตรฐานการบัญชีเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้ต้องปรับตัวตลอดเวลา บางครั้งก็ทำให้สับสนอะ...” และผู้ให้การสัมภาษณ์ ค009 กล่าวว่า “...ปัจจุบันหนูเห็นว่ามีการใช้โปรแกรมต่างๆ มาช่วยในการบันทึกบัญชี แต่หนูเป็นคนไม่ถนัดเลย หนูอยากให้มีการสอนให้หนูเยอะๆ ก่อนหนูไปทำงานอะ...”

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบประเด็นที่น่าสนใจ โดยขอเสนอประเด็นการอภิปรายผลการวิจัยแบ่งเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

Theme 1. เหตุผลในการเลือกเรียนสาขาวิชาการบัญชี

ความคาดหวังในการประกอบอาชีพ ของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี ระดับอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษา พบว่า การเรียนในสาขาวิชาการบัญชีเป็นทางเลือกที่ดี เพราะความต้องการนักบัญชีในตลาดแรงงานที่สูง ผู้เรียนจึงเลือกเรียนบัญชี เพราะมั่นใจว่าจะได้งานทำและมีอาชีพที่มั่นคง โดยเฉพาะธุรกิจทุกประเภทจำเป็นต้องใช้นักบัญชีในการบริหารจัดการด้านการเงิน ทำให้มีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพและมีรายได้ที่ดี สอดคล้องกับ Thongnuch และ Rodkham (2017) ที่พบว่า นักศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพ และมองหาโอกาสในการเติบโตในสายงานที่เกี่ยวข้อง มีความคาดหวัง เมื่อจบการศึกษาแล้วมีโอกาสหางานทำได้ง่าย มีโอกาสได้ประกอบอาชีพสูงทั้งประกอบอาชีพอิสระทางบัญชี เช่น สำนักงานรับทำบัญชี ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นต้น และสามารถเข้าทำงานในหน่วยงานต่างๆ ทั้งของเอกชนและรัฐบาลทั้งในประเทศและต่างประเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cruawong (2016) ที่พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการศึกษาต่อในสาขาบัญชีเพราะการเรียนสาขาวิชาการบัญชีเป็นการเปิดโอกาสให้สามารถประกอบ

อาชีพได้อย่างหลากหลาย ทั้งการทำงานในองค์กรขนาดใหญ่ ประกอบอาชีพอิสระ หรือ ประกอบอาชีพส่วนตัวได้ และมีความต้องการบุคลากรด้านบัญชีที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

Theme 2. รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี ระดับอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี ระดับอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ มีการเรียนรู้โดยอาศัยผู้อื่นเป็นหลัก เช่น ครู เพื่อน หรือ แหล่งข้อมูลภายนอก มักมีความเชื่อมั่นในความรู้ของผู้อื่นมากกว่าตนเอง ชอบรับฟัง คำอธิบายที่ชัดเจนและตรงไปตรงมา และมักรอคำยืนยันจากผู้อื่นเพื่อสร้างความมั่นใจ การทำงานร่วมกับผู้อื่นจึงเป็นสิ่งที่ชอบ เพราะทำให้รู้สึกปลอดภัยและได้รับการสนับสนุน เนื่องจากผู้เรียนกลุ่มนี้มักมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความผิดพลาด จึงชอบการตัดสินใจที่มั่นใจ และชัดเจน ผู้เรียนมีลักษณะ สอดคล้องกับแนวคิดของ Grasha และ Riechmann (1975) คือ ผู้เรียนกลุ่มนี้แสดงพฤติกรรมพึ่งพาบุคคลอื่นในการเรียนรู้เป็นหลัก โดยมองว่า ครูผู้สอนมีความเชี่ยวชาญ หรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนมีความรู้และประสบการณ์ที่กว้างขวางกว่า จึงมักขอคำแนะนำ คำอธิบาย และการยืนยันจากผู้อื่น เพื่อสร้างความมั่นใจในความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Poorananon (2012) ได้ศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ผู้เรียนวิชาชีพพยาบาล เป็นการเรียนสายวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องพึ่งพารุ่นพี่และครูผู้สอนเป็นแหล่งความรู้และแหล่งสนับสนุนช่วยเหลือ การเรียนได้ และเมื่อมีการเรียนวิชาในหมวดวิชาชีพ ซึ่งต้องมีการฝึกทักษะเฉพาะด้านมากขึ้น ส่งผลให้นักศึกษาต้องพึ่งพาผู้อื่นในการเรียน และอีกประการหนึ่งคือผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นและทัศนคติที่เป็นเอกลักษณ์ ให้ความสำคัญกับมิตรภาพและการมีเพื่อน ชอบใช้เวลาอยู่กับเพื่อนในการทำกิจกรรมต่างๆ และบริบทของสังคมไทยให้ความสำคัญเกี่ยวกับบิดามารดา ครู อาจารย์ ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดู สภาพแวดล้อมทางสังคมส่งผลต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tantajamroon และ Saelee (2014) กล่าวว่า ผู้เรียนคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพมีรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาสูง อาจเนื่องมาจากบริบทของสังคมไทยในเรื่องการอบรมเลี้ยงดู ในวัยเด็กมักจะต้องพึ่งพาผู้อื่นสูง บิดามารดาไม่ค่อยให้อิสระในการตัดสินใจ ทำให้ต้องคอยรับคำสั่งจากบิดามารดา และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Anakkhukul, Wongsathon, Chensuwimon และ Person (2016) ที่ได้ทำการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า การเรียนรู้แบบพึ่งพา อาจเนื่องมาจากผู้เรียนให้ความสำคัญกับครูผู้สอน ต้องการ

คำแนะนำเรื่องการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างละเอียดและชัดเจน และผู้เรียนในสาขาวิชาการบัญชี มักมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพมากกว่ามุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับ Petseemuang (2022) พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอ่างทอง มีการเรียนรู้แบบพึ่งพาอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้เรียนส่วนใหญ่จะมีความถนัดทางด้านกีฬา มุ่งความเป็นเลิศทางด้านกีฬา ต้องการแข่งขันทางด้านกีฬามากกว่าทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นเวลาเรียนรู้ในชั้นเรียนจึงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบช่วยเหลือกันมากกว่าการแข่งขันหรืออยากเป็นผู้ชนะ

Theme 3. ทักษะที่จำเป็นต่อผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี

ทักษะเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี ระดับอาชีวศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชีที่ดีต้องมีทักษะรอบด้าน ทั้งความรู้ทางบัญชี การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์ข้อมูล และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ ยังต้องมีความรับผิดชอบสูงและเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจ สอดคล้องกับ Supina, Riaphaisong และ Wongkalasin (2020) การศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ทักษะวิชาชีพบัญชีที่ควรมี คือ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ เนื่องจากนักบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาและเรียนรู้ทักษะทางด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากความรู้ที่มีอยู่ให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านบัญชีผิดพลาดน้อยที่สุด และสอดคล้องกับ Kittiwutikrai และ Chaisawaneeyakorn (2017) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีในความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร พบว่า นักบัญชียุคใหม่ในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจจำเป็นต้องพัฒนาทักษะที่หลากหลาย อาทิ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติที่ประกอบด้วยความสามารถทางคณิตศาสตร์และสถิติ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะส่วนบุคคล เช่น การจัดการตนเอง การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความท้าทายในสถานการณ์ปัจจุบัน และสอดคล้องกับ Khan Kaeo (2014) กล่าวว่า ผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่มีความคาดหวังว่าบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจะมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ แม่นยำ และมีความ

รับผิดชอบสูง สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีได้อย่างเป็นระบบ และมีความรู้ความเข้าใจในหลักการบัญชีที่หลากหลาย รวมถึงทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานที่เปลี่ยนแปลง

Theme 4. ความคาดหวังในการจัดการเรียนการสอน

ความคาดหวังและอุปสรรคของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี ระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลกต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนวิชาบัญชีต้องการได้รับความรู้ที่ทันสมัยและเป็นประโยชน์ต่อการทำงานจริง แต่ก็ต้องเผชิญกับอุปสรรคหลายประการ ทั้งความซับซ้อนของเนื้อหา ภาระงานที่มาก และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีจึงต้องคำนึงถึงความคาดหวังของผู้เรียนและหาแนวทางในการลดอุปสรรคเหล่านี้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้าของ Wiwattananukun (2015) กล่าวว่า ครูผู้สอนในยุคปัจจุบันควรเป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาที่สอน สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย และเป็นທີ່ปรึกษาที่ดีให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังควรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และตอบสนองสัจของนักเรียนได้อย่างทันท่วงที ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนหรือเมื่อไรก็ตาม และสอดคล้องกับ Kanjanakaroon และ Panyo (2018) กล่าวว่า ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ผู้เรียนมีความคาดหวังในอาชีพ และผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความชอบภาษาญี่ปุ่น ซึ่งผู้เรียนต้องการเนื้อหาที่นำมาสอนต้องมีความเหมาะสมกับผู้เรียน เป็นพื้นฐานในการเรียนหรือทำงานในอนาคตได้ สามารถนำมาประยุกต์เนื้อหาที่เรียนกับสถานการณ์จริงได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ครูผู้สอนต้องเข้าใจถึงรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี ระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก จะช่วยให้สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการของผู้เรียนในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- [1] Jindanil, K., & Chitsakul, C. (2023). The essential competencies of a professional accountant in the 21st century. *Journal of Management Science Research, Surindra Rajabhat University*, 7(2), 195.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jmsr/article/view/258893/177198>
- [2] Smith, L. H. (1976). Learning styles: Measurement and education significance (Unpublished Ph.D. dissertation). University of Connecticut.
- [3] Torrance, E. P. (1965). *Mental health and achievement: Increasing potential and reducing school dropout*. Wiley.
- [4] Grasha, A., & Reichman, S. (1975). Student learning styles university of Cincinnati: Questionnaire. Faculty Resource Center.
- [5] Smith, A., & Taylor, G. (2024). Competitive learning environments and student achievement. *Competitive Education Review*, 12(4), 178-191.
- [6] Liu, Y., & Chen, W. (2024). Independent learning in the digital age. *Technology and Education Quarterly*, 62(1), 22-39
- [7] Garcia, M., Martinez, R., & Lee, H. (2024). Motivation and avoidance in learning: Strategies for engagement. *Educational Psychology Review*, 33(1), 89-104.
- [8] Anderson, J., Brown, P., & Davis, L. (2024). Collaborative learning in modern classrooms. *Journal of Educational Research*, 56(2), 145-167.[19]
Anakkhakul, K., Wongsothon, A., Chensuwimon, B., & Person, K. (2016). Learning styles of students at Suan Sunandha Rajabhat University. *Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University*, 8(2), 162-173. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/irdssru/article/view/214506/149348>
- [9] Thompson, C. (2024). Collaborative learning techniques and deep understanding: A case study. *International Journal of Business Education*, 48(2), 72-88. <https://doi.org/10.1093/ijbe/ijbe2024>

- [10] Lee, S., & Kim, J. (2024). Building confidence in dependent learners through decision-making. *Journal of Learning Psychology*, 51(4), 302-317.
- [11] Johnson, M., & White, A. (2024). Independent learning styles and self-confidence in decision-making. *Journal of Educational Psychology*, 116(1), 104-118. <https://doi.org/10.1037/edu0000587>
- [12] Taylor, A. (2024). Student motivation and competition: Balancing self-improvement and peer rivalry. *Educational Research Review*, 32(1), 54-66. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2023.104121>
- [13] Hernandez, C., Johnson, K., & Smith, R. (2024). Active participation and learner engagement: A practical approach. *Educational Development*, 45(3), 200-215.
- [14] Williams, R., & Smith, T. (2024). Real-world connections and classroom engagement: An empirical study. *Journal of Applied Pedagogy*, 15(1), 77-92. <https://doi.org/10.1016/j.jap.2023.101455>
- [15] Thongnuch, N., & Rodkham, R. (2017). Factors affecting decision making to study accounting of students at Suan Sunandha Rajabhat University. *Research 4.0 Innovation and Development SSRU's 80th Anniversary*, 1169-1178. <http://journalgrad.ssrui.ac.th/index.php/8thconference/article/view/895>
- [16] Cruawong, P. (2016). Attitude and factors affecting the demand toward further study in accounting of high school students or equivalent in the special economic zone in Tak Province. *National Academic Conference, Kamphaeng Phet Rajabhat University*, 3(1), 286-290.
- [17] Poorananon, P. (2012). Learning styles among nursing students. *Thai Journal of Nursing*, 61(2), 11-17. <https://he02.tcithaijo.org/index.php/TJN/article/view/47507/39383>
- [18] Tantajamroon, P., & Saelee, S. (2014). Learning styles of Faculty of Business Administration students, Payap University. *Payap University*.

- [20] Petseemuang, S. (2022). Relationship between the learning styles and academic achievement of bachelor students in the Faculty of Education at Institute of Physical Education, Angthong Campus. [22]
- [21] Supina, S., Riaphaisong, A., & Wongkalasin, T. (2020). The study of the influence of accounting professional skills on the successful performance of accountants: A case study of accountants in Bangkok Metropolitan Region. *Journal of Management Science Review*, 22(1), 123-132. <https://so03.tcithaijo.org/index.php/msaru/article/view/240101/165477>
- [22] Kittiwutikrai, M., & Chaisawaneeyakorn, M. (2017). Desired qualities of accounting graduates sought by employers in Mukdahan Province. *VRU Research and Development Journal Humanities and Social Science*, 12(1), 27-37. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/vrurdihsjournal/article/view/85204/68568>
- [23] Khankaeo, J. (2014). The expectation of entrepreneurs in Mueang District, Chiang Mai Province concerning desired characteristics of graduate accounting. *FEU Academic Review*, 7(2), 151-159. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/FEU/article/view/24706/21026>
- [24] Wiwattananukun, M. (2015). The expected qualities, roles, and communication styles of university instructors in the context of multicultural education in Thai society. *Journal of Communication Arts*, 34(1), 107-132. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jcomm/article/view/86099/111299>
- [25] Kanjanakaroon, W., & Panyo, T. (2018). Success of students learning Japanese, their expectations, and their parents' expectations of their learning at the secondary school level in Muang District, Chiang Mai, Thailand. *JSN Journal*, 8(2), 58-76. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsn/issue/view/7257/PDF>

